

Tillaga til þingsályktunar

um gerð jarðganga milli Álftafjarðar og Skutulsfjarðar.

Flm.: Guðjón S. Brjánsson, Albertína Friðbjörg Elíasdóttir,
Ágúst Ólafur Ágústsson.

Alþingi ályktar að fela samgöngu- og sveitarstjórnarráðherra að skapa svigrúm fyrir gerð Súðavíkurganga á milli Álftafjarðar og Skutulsfjarðar í Ísafjarðardjúpi í núgildandi samgönguáætlun 2020–2034. Gert verði ráð fyrir göngunum í jarðgangaáætlun sem unnið er að. Ráðherra skili Alþingi skýrslu um framvinduna fyrir árslok 2021.

Greinargerð.

Þingsályktunartillaga sama efnis var áður lögð fram af Örnú Láru Jónsdóttur, varaþingmanni Samfylkingarinnar, og er endurflutt hér lítið breytt (299. mál á 150. löggjafarþingi).

Með tillögunni er lagt til að samgöngu- og sveitarstjórnarráðherra skapi svigrúm til þess að Súðavíkurgöng á milli Álftafjarðar og Skutulsfjarðar í Ísafjarðardjúpi verði skilgreind sem verkleg framkvæmd á samgönguáætlun 2020–2034 og að þegar verði hafnar ítarlegar rannsóknir og undirbúningur að gerð jarðganganna.

Gildandi samgönguáætlun nær til næstu 15 ára og er uppfærð og endurskoðuð á grunni þeirrar áætlunar sem þegar hefur verið samþykkt á Alþingi. Með drögum að samgönguáætlun eru einnig kynnt drög að uppfærðri aðgerðaáætlun til næstu fimm ára, 2020–2024, sem var samþykkt í lok júní 2020. Þar er ekki að finna heildstæða áætlun um jarðgangagerð á Íslandi og því ekki gert ráð fyrir Súðavíkurgöngum. Önnur brýn jarðgangaverkefni bíða úrvinnslu bæði á norðanverðum og sunnanverðum Vestfjörðum.

Alþingi samþykkti 12. október 2016 þingsályktun um fjögurra ára samgönguáætlun fyrir árin 2015–2018 (145. löggjafarþing, 638. mál) þess efnis að veita skyldi fjármagn til að hefja undirbúning og rannsóknir á Súðavíkurgöngum árin 2017 og 2018 en ekkert hefur gerst enn sem komið er.

Gerð Súðavíkurganga er afar brýn út frá byggðasjónarmiðum en ekki síður út frá öryggis-sjónarmiðum. Á Súðavíkurhlíð eru skilgreindir 22 snjóflóðafarvegir og eru fjölmörg dæmi um snjóflóð og grjóthrun í hlíðinni. Vegagerðin og Snjóflóðasetur Veðurstofunnar fylgjast vel með öllum hættumerkjum og hafa gefið út viðvaranir og lokað hlíðinni ef svo ber undir. Árið 2018 féllu sem dæmi ríflega 60 flóð niður á veg samkvæmt talningu Vegagerðarinnar en bent skal á að fjölmargar viðvaranir og lokanir eru gefnar út á hverjum vetri til að hindra slys á fólki. Íbúar á svæðinu eru stöðugt uggandi um öryggi sitt og hafa nú bundist samtökunum „Dauðans alvara, Súðavíkurhlíð-Kirkjubólshlíð“ þar sem skipst er á skoðunum og leiðbeiningar og varúðartilkynningar sendar til meðlima. Fyrirhugað er að þetta verði vettvangur sem enn frekar þrýsti á um úrbætur.

Yfir vetrarmánuðina er vegurinn um Kirkjubólshlíð og Súðavíkurhlíð inn Djúp helsta samgönguæð íbúa á norðanverðum Vestfjörðum. Nokkrar úttektir hafa verið gerðar á síðustu árum um mögulegar úrbætur á leiðinni um Súðavíkurhlíð. Hér er einkum vísað í „Greinargerð vinnuhóps um öryggismál Djúpvegjar milli Súðavíkur og Bolungarvíkur“ frá nóvember 2002

auk „Greinargerðar um mat á hættu vegna snjóflóða og grjóthruns á vegum milli Súðavíkur og Bolungarvíkur“ (Veðurstofa Íslands, Harpa Grímsdóttir, janúar 2006).

Í niðurlagi síðarnefndu greinargerðarinnar kemur eftirfarandi fram: „Niðurstaða þessarar skýrslu er því sú að fyrir þá sem ferðast daglega um Óshlíð eða Súðavíkurhlíð er snjóflóða- og grjóthrunshættan nálægt því að tvöfalda árlegar dánarlíkur í umferðinni (miðað við meðal dánarlíkur Íslendinga í umferðinni). Það verður að teljast óviðunandi miðað við forsendurnar sem lýst er í kafla 1.5 um ásættanlega áhættu vegna ofanflóða og grjóthruns á vegi.“ Það má því fullyrða að vegur um Súðavíkurhlíð er einn af hættulegustu þjóðvegum landsins, ef ekki sá hættulegasti.

Norðanverðir Vestfirðir eru eitt atvinnu- og búsetusvæði. Samkvæmt vinnusóknarkönnun sem Bygðastofnun lét gera árið 2017 sækja tæp 30% vinnandi fólks í Súðavík vinnu til Ísafjarðar og þetta hlutfall fer stöðugt vaxandi. Þónokkur fyrirtæki eru með starfsemi í Súðavík og á öðrum þéttbýliskjörnum á norðanverðum Vestfjörðum. Íbúar Súðavíkur sækja flesta sína grunnþjónustu, til að mynda heilbrigðisþjónustu, til Ísafjarðar.

Þá má geta þess að sveitarstjórnir Súðavíkurhrepps og Ísafjarðarbæjar hafa nýlega sent stjórnvöldum sameiginlega álitserð þar sem niðurstaðan er sú að þessi framkvæmd eigi að vera forgangsverkefni á svæðinu hvað varðar samgöngubætur.

Líkt og farið hefur verið yfir hér að framan mundu Súðavíkurgöng, jarðgöng á milli Álftafjarðar og Skutulsfjarðar, fela í sér brýna samgöngubót fyrir bæði íbúa Súðavíkur og íbúa á norðanverðum Vestfjörðum, sem og aðra sem fara þar um. Það á ekki síst við yfir vetrartímann þegar vegurinn um Kirkjubólshlíð og Súðavíkurhlíð inn Djúp er ein helsta samgönguleið vegfarenda.